

HÖGSTA DOMSTOLENS DOM

meddelad i Stockholm den 4 juli 2013

Mål nr

T 81-12

KLAGANDE

RH

Ombud: Jur.kand. AE

MOTPART

Gothia Financial Group AB, 556495-1704

Box 1143

432 15 Varberg

Ombud: Jur.kand. SH

SAKEN

Kontrollavgift vid olovlig parkering

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Svea hovrätts dom 2011-12-07 i mål FT 8924-10

DOMSLUT

Högsta domstolen förklarar att en betalningsuppmaning enligt 8 § lagen (1984:318) om kontrollavgift vid olovlig parkering ska anses ha skett.

Högsta domstolen meddelar inte prövningstillstånd rörande målet i övrigt. Hovrättens domslut står därmed fast.

YRKANDEN I HÖGSTA DOMSTOLEN M.M.

RH har yrkat att Högsta domstolen ogillar Gothia Financial Group AB:s talan och befriar honom från skyldigheten att ersätta motpartens rättegångskostnader i tingsrätten och hovrätten. Han har även yrkat ersättning för rättegångskostnad i Högsta domstolen.

Gothia Financial Group AB har motsatt sig att hovrättens dom ändras.

Högsta domstolen har meddelat prövningstillstånd beträffande frågan om en betalningsuppmaning enligt 8 § lagen (1984:318) om kontrollavgift vid olovlig parkering ska anses ha skett. Frågan om prövningstillstånd rörande målet i övrigt har förklarats vilande.

DOMSKÄL

1. Gothia Financial Group AB väckte talan mot RH angående betalningsskyldighet för kontrollavgift vid olovlig parkering. Som

grund för käromålet anförde Gothia att RHs fordon varit uppställt på ett parkeringsområde vid en viss tidpunkt i strid mot gällande parkeringsbestämmelser, eftersom en parkeringsskiva inte fanns väl synlig i fordonet. Vidare anfördes att en betalningsupplåtelse för uttagande av kontrollavgift utfärdats och fäst på fordonet. RH bestred käromålet och anförde att han inte parkerat på platsen vid påstådd tidpunkt men vid andra tidpunkter den dagen och att någon betalningsupplåtelse inte fäst på fordonet. Tingsrätten biföll käromålet. Hovrätten har fastställt tingsrättens dom.

2. En markägare som upplåter ett område för parkering eller förbjuder parkering inom området får under de förutsättningar som anges i lagen (1984:318) om kontrollavgift vid olovlig parkering ta ut en avgift (kontrollavgift), om ett fordon har parkerats inom området i strid mot förbud eller villkor som han har beslutat (olovlig parkering). Lagen är utformad med lagen (1976:206) om felparkeringsavgift som förebild (prop. 1983/84:104 s. 12 ff. och 22). Båda lagarna bygger på en avvägning mellan kraven på rättssäkerhet och intresset av ett snabbt och smidigt förfarande. Det har ansetts nödvändigt med ett enkelt system och rationella rutiner samtidigt som det måste tillgodose den enskildes intresse av rättssäkerhet. (Prop. 1975/76:106 s. 34 och 41.)

3. Vill markägaren ta ut kontrollavgift ska en betalningsupplåtelse ställas ut och överlämnas till fordonets förare eller ägare eller fästas på fordonet (8 § första stycket lagen om kontrollavgift vid olovlig parkering). Vid överträdelse av lagen om felparkeringsavgift – som gäller vid parkering på allmän mark – får en parkeringsanmärkning meddelas. Den ska innehålla en upplåtelse att betala felparkeringsavgiften. Anmärkningen ska överlämnas till fordonets

förare eller ägare eller fästas på fordonet. (5 § första och andra stycket lagen om felparkeringsavgift.)

4. Det är normalt inte tillräckligt att i efterhand sända en parkeringsanmärkning med post till fordonsägaren (NJA 2007 s. 799). Vad en parkeringsvakt har antecknat i samband med att en parkeringsanmärkning har meddelats ska tillmätas ett starkt bevisvärde. Enbart ett påstående från fordonsägaren om att felparkering inte har skett är inte tillräckligt för att betalningsansvar ska undanröjas. (NJA 2001 s. 889.)

5. Det saknas anledning att ställa olika beviskrav när det gäller olovlig parkering på enskild mark och felparkering på allmän mark. Tvärtom är det ur den enskildes perspektiv rimligt att de båda lagarna så långt det är möjligt ges en enhetlig tolkning och tillämpning. Det innebär att vad en parkeringsövervakare har antecknat i samband med att en betalningsuppsmaning ställs ut enligt lagen om kontrollavgift vid olovlig parkering bör tillmätas ett starkt bevisvärde.

6. Om det – som i förevarande fall – saknas särskilda anteckningar från parkeringsövervakaren om omständigheterna när betalningsuppsmaningen ställdes ut, eller parkeringsanmärkningen meddelades, bör utgångspunkten vara att vad som gäller enligt lag, dvs. att den ska fästas på fordonet, också har följts. Detta gäller inte om det har framkommit omständigheter som talar mot det. Har en betalningsuppsmaning ställts ut, eller en parkeringsanmärkning meddelats, finns det alltså en presumtion för att den har fästs på bilen.

7. En betalningsuppmaning enligt 8 § lagen om kontrollavgift vid olovlig parkering ska alltså anses ha skett.

8. Frågan i det beviljade prövningstillståndet ska besvaras i enlighet med detta. Det saknas anledning att meddela prövningstillstånd rörande målet i övrigt. Hovrättens dom står därmed fast.

I avgörandet har deltagit: justitieråden Marianne Lundius, Ann-Christine Lindeblad, Kerstin Calissendorff, Lena Moore (referent) och Lars Edlund
Föredragande justitiesekreterare: Elisabet Rune